

Betænkning

over

I. forslag til lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet.

(De europæiske Fællesskabers Forsamling)

og

II. forslag til lov for Grønland om valg til Europa-Parlamentet.

(De europæiske Fællesskabers Forsamling).

(Afgivet af markedsudvalget den 25. november 1977).

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder haft samråd med indenrigsministeren, udenrigsministeren og ministeren for Grønland. De to førstnævnte ministre har tillige besvaret skriftlige spørgsmål fra udvalget.

Under samrådet med udenrigsministeren har denne oplyst, at lovforslagene, der alene vedrører valgmåden for Europa-parlamentarikerne, ikke i sig selv medfører ændringer i Parlamentets beføjelser, således som disse fremgår af traktaterne, ligesom forslagene heller ikke medfører ændringer i den vetoret, som tilkommer medlemslandenes repræsentanter i Ministerrådet.

En række af de emner, som udvalget i særlig grad har drøftet, er omtalt i de nedenstående mindretalsudtalelser. Udvalget har herudover navnlig drøftet, hvorledes man sikrer den nære forbindelse mellem folketinget og de til Europa-Parlamentet valgte repræsentanter, og har i denne anledning rettet henvendelse til folketingets formand. Ved henvendelsen har udvalget søgt at medvirke til, at det i så god tid som muligt afklares, om der skulle være behov for ændring af forretningsordenen for folketinget, samt hvilke foranstaltninger i øvrigt der vil være fornødne for at sikre kontakten. Udvalget er bekendt med, at henvendelsen overvejes i et under udvalget for forretningsordenen nedsat underudvalg, og for-

venter, at beslutninger om disse spørgsmål vil være truffet inden for kortere tid.

Ad I. forslag til lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet. (De europæiske Fællesskabers Forsamling).

Et flertal (socialdemokratiets, venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) tiltræder, at der nu sker den demokratisering af EF, at dets parlament vælges direkte. Det må være et synspunkt, som alle ægte venner af folkestyret kan slutte op om, hvad enten de er mere eller mindre kritiske over for EF. Lovforslaget har jo absolut intet som helst at gøre med, hvorvidt Danmark fortsat skal være medlem af EF, eller med, om EF skal have større eller mindre beføjelser.

Det er muligt, at et direkte valgt parlament inden for de beføjelser, EF allerede har, vil få større indflydelse end nu, men dette må hilses velkommen som en demokratisk landvinding.

Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag.

Et andet mindretal (centrum-demokraternes medlem af udvalget) konstaterer med tilfredshed, at et stort flertal i folketinget er indstillet på at gennemføre loven så hurtigt som muligt, og at der inden for flertallet er en høj grad af enighed om lovens indhold.

Mindretallet finder dog bl.a., at underskriftskravet bør være i overensstemmelse med de regler, der gælder for opstilling til folketingsvalg. Endvidere er man klart af den opfattelse, at et parti, der allerede er repræsenteret i Europa-Parlamentet, ganske naturligt bør være opstillingsberettiget ved kommende europæiske valg, uden at der stilles krav om ny underskriftsindsamling, uanset om det er repræsenteret i folketinget eller ej.

Mindretallet indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et tredje mindretal (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og udtaler følgende:

Lovforslaget indebærer en ratifikation af EF-beslutningen om direkte valg. Allerede af denne grund må mindretallet på det bestemteste vende sig imod lovforslaget uden hensyn til dets endelige udformning som lov. De direkte valg vil reelt — omend ikke formelt — betyde en styrkelse af Europa-Parlamentet og dermed af det supranationale element i fællesmarkedet og bane vej for yderligere integration. En sådan udvikling har mindretallet bestandig vendt sig imod, og mindretallets stilling til lovforslaget er en naturlig konsekvens af denne grundholdning.

Et fjerde mindretal (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) udtaler følgende:

Mindretallet gentager sin indsigelse mod, at ratifikationen af EFs afgørelse og akt ikke er sat til særskilt afstemning. Derved er det umuliggjort gennem udtrykkelig afstemning såvel at tage principiel afstand fra gennemførelsen af EF-valg som også gennem nægtelse af ratifikation at modsætte sig, at Romtraktatens valgbestemmelser sættes i værk nu. Dette sidste standpunkt

har ellers tidligere været skiftende regeringers standpunkt. Mindretallet støtter begge de nævnte standpunkter.

Når EF-partierne tager sig det ansvar på at gennemføre EF-valg, må dets regler også være tilpasset den i Danmark foreliggende situation i EF-spørgsmål. Over for dem er befolkningen delt på tværs af traditionelle partilinjer. Derfor er det urimeligt at opretholde betegnelsen „partier“ om alle opstillingslister.

Dette kan sammen med bestemmelserne om, at der gælder særlige regler for genanmeldelse af utraditionelle lister, der har opnået valg, og med anvendelse af d'Hondts metode ved mandatfordelingen virke som en manipuleren af vælgerne, så det kommer til at foregå, som EF-partierne ønsker det.

Mindretallet tiltræder eller er medforslagsstiller af de relevante ændringsforslag (ændringsforslag nr. 3, 4, 6, 7, 10-15, 18 og 20). Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 22, men er principielt af den opfattelse, at der faktisk er foregået uretmæssige udvidelser af EF-Parlamentets kompetence.

Et femte mindretal (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag og udtaler følgende:

Mindretallet finder det urimeligt, at lovforslaget om direkte valg til Europa-Parlamentet indeholder så strenge krav til indsamling af underskrifter. Ved valg til folketinget kan et parti opstille, hvis det indsamler ca. 18.000 underskrifter. I de praktisk forekommende tilfælde vil et parti opnå repræsentation, hvis det får 2 pct. af stemmerne, ca. 62.000 stemmer. Dvs. at underskrifterne, der berettiger til opstilling, udgør under 30 pct. af de stemmer, der skal til for at give repræsentation. Kravet om 62.000 underskrifter skal ses i sammenhæng med, at man må forvente, at der — alt efter valgdeltagelsen — skal mellem 150.000 og 200.000 stemmer til et mandat, når det drejer sig om Europa-Parlamentet. Underskriftskravet er således under alle omstændigheder strengere end til folketingsvalg. Dertil kommer, at indsamling af 62.000 underskrifter i sig selv er et så stort krav, at det kun vil være praktisk muligt for én organisation, nemlig Folkebevægelsen imod EF, at gennemføre indsamlingen.

Underskriftskravet kommer derved i realiteten næsten til at betyde, at kun politiske partier kan opstille. Dette er baggrunden for mindretallets ændringsforslag, hvorefter underskriftskravet nedsættes til 40.000.

Mindretallet kan i øvrigt ikke acceptere, at et parti, der ikke er repræsenteret i folketinget, men som har opnået valg til Europa-Parlamentet, også ved næste europæiske valg skal samle underskrifter. Det eneste logiske og rimelige ville være, at et sådant parti automatisk fik ret til at genopstille ganske på samme måde, som gælder ved folketingsvalg. Mindretallet har stillet ændringsforslag herom.

Et *sjette mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *syvende mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling under indtryk af den åbenbare fare for yderligere tilsidesættelse af Danmarks interesser ved EF-samarbejdet ved et styrket Europa-Parlament. Den største fare ligger i en gradvis („skridende“) kompetenceudvidelse på de danske politiske myndigheders, specielt folketingets ansvars bekostning. En præcisering af, at der, som den danske regering hidtil har givet udtryk for, ikke umiddelbart følger en udvidelse af Europa-Parlamentets kompetence med det direkte valg, vil dog være på sin plads, hvorfor mindretallet anbefaler vedtagelsen af ændringsforslag herom samt af mindretallets øvrige ændringsforslag tilsigtede at skabe bedst mulig adgang for de forskellige anskuelser i EF-sammenhæng i den danske befolkning til at blive repræsenteret ved det direkte valg, hvis dette mod mindretallets ønske gennemtrumfes.

Ad II. forslag til lov for Grønland om valg til Europa-Parlamentet. (De europæiske Fællesskabers Forsamling).

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det konservative folkepartis, centrum-demokraternes, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) mener, at det på baggrund af den i Grønland manifesterede modstand mod EF-medlemskab vil være forkert at binde Grønland til et Europa-Parlament-mandat. Dette præjudicerer den afgørelse om EF-medlemskab, som det er det grønlandske folks anerkendte ret at træffe efter indførelse af hjemmestyreordningen.

Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag til

I. forslag til lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet. (De europæiske Fællesskabers Forsamling).

Til § 2.

Af et *mindretal* (Glistrup (FP) og Erlendsson (FP)):

1) Paragraffen affattes således:

„§ 2. Danmark udgør ét valgområde, dog at der ikke afholdes valg til Europa-Parlamentet på Færøerne.“

Til § 4.

Af et *mindretal* (Glistrup (FP), Erlendsson (FP) og Ib Christensen (DR)):

2) Ordene „medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være repræsentant i Europa-Parlamentet“ udgår.

Til § 7.

Af et *mindretal* (Glistrup (FP), Erlendsson (FP), Bollmann (CD), Gert Petersen (SF), Ib Nørlund (DKP), Niels Helveg Petersen (RV) og Ib Christensen (DR)):

Bet. o. lovf. vedr. valg til Europa-Parlamentet m. m.

3) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2.* Partier, der ved det senest afholdte folketingsvalg opnåede repræsentation i folketinget og fortsat er repræsenteret i dette, samt partier, der ved det senest afholdte valg til Europa-Parlamentet har opnået repræsentation i dette, kan indlevere kandidatlistor til indenrigsministeren.“

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 3.

Af et *mindretal* (Ib Christensen (DR)), tiltrådt af et *andet mindretal* (Glistrup (FP), Erlendsson (FP), Gert Petersen (SF) og Ib Nørlund (DKP)):

4) I den ved ændringsforslag nr. 3 forelåede affattelse af § 7, *stk. 2*, ændres „samt partier“ til: „samt partier eller kandidatlistor“.

Af et *mindretal* (Honoré (KrF)):

5) *Stk. 3, 4 og 5* udgår.

Stk. 6-12 bliver herefter *stk. 3-9*.

Af *mindretallet under nr. 4*, tiltrådt af *det andet mindretal under samme nummer*:

6) I *stk. 3* ændres „Nyt parti“ til: „Nye kandidatlistor“.

Af et *mindretal* (Glistrup (FP), Erlendsson (FP), Bollmann (CD), Gert Petersen (SF), Ib Nørlund (DKP) og Ib Christensen (DR)):

7) I *stk. 3* ændres „2 pct.“ til: „1/175“.

Af et *mindretal* (Niels Helveg Petersen (RV)):

8) I *stk. 3* udgår „et antal vælgere, der mindst svarer til 2 pct. af samtlige ved det sidst afholdte folketingsvalg afgivne gyldige stemmer“ og erstattes af: „40.000 vælgere.“

Af *mindretallet under nr. 1*:

9) Til *stk. 4* føjes som *sidste punktum*:

„Når et parti opfylder vilkårene for at deltage i folketingsvalg eller i valg til Europa-Parlamentet, er det også berettiget til deltagelse i valg til den anden af disse folkevalgte forsamlinger.“

4 Udvalgenes betænkninger m. m.

Af *mindretallet under nr. 4*, tiltrådt af *det andet mindretal under samme nummer*:

10) I *stk. 4* ændres „nyt parti“ til: „ny kandidatliste“, og „ét nyt parti“ ændres til: „én ny kandidatliste“.

11) I *stk. 5* ændres „nyt parti“ til: „ny kandidatliste“.

12) I *stk. 6* affattes *sidste punktum* således: „Hvert parti eller kandidatliste kan kun indlevere én liste“.

13) *Stk. 9* affattes således:

„*Stk. 9.* Partiet eller kandidatlisten kan på listen angive, at kandidaterne skal anses for at være opstillet i den rækkefølge, hvori de er opført på listen (partilisten), jfr. § 24.“

14) I *stk. 11* indsættes efter „partier“ ordene: „og kandidatlistor“. Endvidere ændres „indleverede kandidatlistor“ til: „indleverede listor“.

15) *Stk. 12* affattes således:

„*Stk. 12.* Partier, der har opnået repræsentation i folketinget, kandidatlistor, der har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet, samt kandidatlistor anmeldt efter *stk. 3* skal, dersom de ønsker at deltage i valg til Europa-Parlamentet, snarest meddele indenrigsministeren, hvilken myndighed inden for partiet (kandidatlisten) der er legitimeret til at udøve partiets beføjelser i forbindelse med indlevering af kandidatlistor.“

Af *mindretallet under nr. 5*:

16) I *stk. 12*, der bliver *stk. 9*, udgår ordene „samt partier, der er anmeldt efter *stk. 3*“.

Til § 8.

17) I *stk. 1* ændres „*stk. 2-11*“ til: „*stk. 2-8*“.

Af *mindretallet under nr. 4*, tiltrådt af *det andet mindretal under samme nummer*:

18) I *stk. 2, 1. pkt.*, ændres „partimyndighed“ til: „myndighed“.

Af *mindretallet under nr. 5*:

19) I *stk. 2, 1. pkt.*, ændres „*stk. 12*“ til: „*stk. 9*“.

Til § 21.

Af et *mindretal* (Gert Petersen (SF), Ib Nør-lund (DKP), Niels Helveg Petersen (RV) og Ib Christensen (DR)):

20) I *stk. 2, 1. pkt.*, ændres „1, 2, 3 osv.“ til: „1,4-3-5-7 osv.“.

Til §§ 25-29.

Af *mindretallet under nr. 1*:

21) Paragrafferne affattes således:

„§ 25. Indenrigsministeren sender her-
efter til højesteret:

- 1) Valgbogsudskrifterne.
- 2) Beregningerne efter § 21 af mandater-
nes fordeling.
- 3) Opgørelsen efter §§ 22-24 af, hvilke
kandidater der har opnået valg.
- 4) Fortegnelserne efter §§ 23, *stk. 2*, og
24, *stk. 3*, over de ikke-valgte kandidater.

§ 26. Højesteret afgør endeligt, om indenrigsministerens beregninger og opgørelser skal godkendes, eller om der skal foretages nye beregninger og opgørelser. Rejses der tvivl om en repræsentants valgbarhed, træffer højesteret endelig afgørelse herom.

§ 27. Højesteret træffer under anvendelse af officialmaksimen ved dom endelig afgørelse om klager over valget, som inden ugedagen efter valget gennem indenrigsministeriet er indgivet til højesteret.

§ 28. Erklærer højesteret afstemningen for helt eller delvis ugyldig, bestemmer højesteret endeligt, i hvilket omfang og på hvilken måde omvalg skal afholdes. Også denne afgørelse træffes ved dom under anvendelse af officialmaksimen.

§ 29. Højesteret underretter Europa-Parlamentet om valgets resultat med henblik på prøvelsen af mandaterne i henhold til De europæiske Fællesskabers regler herom.“

Af *mindretallet under nr. 4*, tiltrådt af et *andet mindretal* (Gert Petersen (SF)):

Nyt kapitel.

22) Efter § 43 indsættes som nyt kapitel:

„Kapitel 9.

Lovens begrænsning.

§ 44. Denne lov berører ikke Europa-Parlamentets kompetence. Enhver udvidelse heraf vil være uden gyldighed for Danmarks vedkommende, medmindre den i grundlovens § 20 beskrevne procedure for afgivelse af suveræniteten følges.

Stk. 2. Det samme gælder enhver akt fra Europa-Parlamentet, som uden at være hjemlet i udtrykkelig ændring i Parlamentets kompetence i realiteten overskrider denne.“

Kapitel 9 bliver herefter kapitel 10, og §§ 44-45 bliver §§ 45-46.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Når der kun skal vælges 16 medlemmer fra hele det danske rige, findes det rigtigst at arbejde ud fra princippet, at hele Danmark er at opfatte som én valgkreds. Der kan ikke være nogen rimelig grund til, at særlige dele af det danske riges indbyggere skal særfavoriseres, f.eks. fordi de hører til i Grønland eller andet tyndt befolket område.

Dette stemmer med tidens udvikling, hvor hurtige trafikmidler, fjernsyn og radio og forhøjet levestandard har ført til stedse stigende kommunikation mellem de forskellige dele af riget og langt mindre bofasthed, end vi kendte i tidligere tider.

Som konsekvens af dette ændringsforslag må det af ministeren for Grønland den 6. oktober 1977 fremsatte lovforslag for Grønland om valg til Europa-Parlamentet (L 16) forkastes, og der opstår derfor spørgsmål om, hvorvidt Danmark skal gøre brug af sit forbehold om at kunne fastsætte en særlig grønlandsk valgdag. Fordelene herved vil være langt mindre end ulemperne ved, at det samlede danske valgresultat ikke kan opgøres, blot fordi man må vente på den lille procent af de danske stemmer, som kommer fra Grønland. Omvendt må grønlænderne forud for deres valgdag have samme fulde informationsmængde som de øvrige stemmeberettigede i det danske valg.

Til nr. 2.

Hvorvidt en person i almindeligt om-dømme er værdig eller uværdig til at være

repræsentant i Europa-Parlamentet, må hans egne vælgere afgøre. Hvis de er af den opfattelse, at han er værdig til at sidde i Europa-Parlamentet, er det demokratisk uacceptabelt, om en snæver kreds af personer, hvis flertal måske har en anden politisk opfattelse, skal kunne tilsidesætte disse vælgers afgørelser.

Til nr. 3.

Ændringsforslaget sikrer, at kandidatlistes, der ved senest afholdte valg til Europa-Parlamentet har opnået repræsentation i dette, kan genopstille ved næste valg uden at skulle samle underskrifter på ny. Dette er langt rimeligere end at kræve de ustandselige underskriftsindsamlinger, som regeringens forslag indebærer.

Forslagsstilleren fra Danmarks retsforbund finder, at den af regeringen foreslåede ordning kunne parallelliseres med, at kandidatlistes repræsenteret i en kommunalbestyrelse uden videre kunne opstille ved amtsrådsvalg, mens kandidatlistes, der var repræsenteret i amtsrådet, men ikke i kommunalbestyrelsen, måtte ud at indsamle underskrifter for at opnå opstillingsret til amtsrådet.

Til nr. 4.

I betragtning af, at opstillingsretten netop ønskes udstrakt til folkelige bevægelser og tværpolitiske organisationer, er betegnelsen „parti“ uheldig. Der savnes argumentation i regeringens forslag for, at man har undladt at anvende samme terminologi som i den kommunale valglov, hvor man undlader at udnævne borgerlistes og fælles listes m.v. til „parties“.

Til nr. 5.

Forslagsstilleren anser det for ønskeligt at bevare en nær forbindelse mellem folketingsgrupperne og Europa-parlamentarikerne. Navnlig for Europa-parlamentarikerne er det vigtigt at forhindre, at de igennem deltagelse i overnationalt parlamentarisk arbejde taber den „jordforbindelse“, som de kan få gennem en stadig kontakt og meningsudveksling med folketingsgrupperne. I modsat fald får vi let mere eller mindre „fritsvævende“ Europa-parlamentarikerne.

En måske ubegrundet frygt for, at

Europa-Parlamentet vil optræde som konkurrent til de nationale parlamenter og søge at øge sin indflydelse på disses bekostning, måtte logisk set også føre til, at kun de i folketinget repræsenterede partier blev opstillingsberettigede.

Socialdemokratiets to oprindelige forbehold udsprang af et ønske om en nær sammenknytning af folketing og Europa-parlamentarikerne. Ved indførelse af § 7, stk. 3, 4 og 5, er regeringen og socialdemokratiet faldet i den modsatte grøft.

Ud fra sit ønske om at fortsætte og fremme samarbejdet mellem folketingsgrupperne og danske Europa-parlamentarikerne kan forslagsstilleren derfor *ikke* acceptere, at partier, som ikke er repræsenteret i folketinget, opstiller til Europa-Parlamentsvalg.

Til nr. 6, 10-15 og 18.

Ændringsforslagene er en konsekvens af den under nr. 4 foreslåede ændring.

Til nr. 7.

Ændringsforslaget tilsigter at lempe adgangen til at anmelde et nyt parti/kandidatliste.

Ved folketingsvalget 15. februar 1977 udgør 2 pct. af samtlige afgivne gyldige stemmer 62.126, medens 1/175 udgør 17.751.

Forslagsstillerne, tilhørende fremskridtspartiet, henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager ændringsforslag nr. 9, medens forslagsstilleren, tilhørende Danmarks retsforbund, i øvrigt anfører følgende: Opstillingsretten er nærmest en skueret i regeringens forslag med den prohibitive 2 pct.-grænse. Selv om der skal vælges færre mandater end til folketingsvalg, modsvares dette af et formentlig betydeligt ringere folkeligt engagement i EF-valgene. Hertil kommer, at den generelle tendens til en dalende organisationsprocent i politiske organisationer og de store vanskeligheder, som i forvejen er knyttet til indsamling af underskrifter på partianmeldelse, taler imod restriktive krav til underskriftsantallet.

Til nr. 8.

Det af regeringen foreslåede minimumskrav ved anmeldelse af et nyt parti svarer ifølge lovforslagets bemærkninger til 62.126 vælgere. Dette antal foreslås nedsat til 40.000 vælgere.

Til nr. 9.

Forslagsstillerne er særdeles betænkelige ved, at de politiske partier, som sidder i folketinget, i praksis skal monopolisere adgangen til at komme i Europa-Parlamentet. Ved dette som ved andre valg må det først og fremmest være vælgerne, der afgør, hvem de vil repræsenteres af, og de argumenter, som måtte tale for, at det skal være folk fra de bestående partier, må så fremføres over for vælgerbefolkningen, og hvis denne finder, at argumenterne er tilstrækkeligt lødige, vil den jo kun indvælge folk fra de bestående partier. Hvis omvendt vælgerne er af den opfattelse, at det er sundere at have folk uden for partierne i Europa-Parlamentet, må de politiske partier godtage dette i stedet for, at de indlader sig på at misbruge deres magt i folketinget til i praksis at udelukke andre synspunkter fra at gøre sig gældende.

Spørgsmålet har særlig været rejst om det ønskelige i at sikre forbindelsen mellem de 16 danske medlemmer af Europa-Parlamentet og folketinget. Afgørelsen af, hvorvidt en sådan forbindelse er ønskelig eller ej, må træffes af vælgerne. Derimod kan folketinget gennem ændringer i sin forretningsorden gøre sit til, at de EF-medlemmer, der ønsker samvirke med folketinget og dets markedsudvalg, også kan få et sådant samvirke. F.eks. vil det være naturligt, at parlamentsmedlemmerne får ret til at deltage med tallet i folketingets markedsudvalgs møder (men naturligvis ikke med stemmeret, medmindre de tillige er medlemmer af markedsudvalget). Derudover kan de enkelte parti-grupper ved at åbne deres møder for parlamentsmedlemmerne sørge for, at de parlamentsmedlemmer, som ønsker en kontakt til folketingets partier, også kan opnå den.

Den reelle baggrund for det fremførte argument er formentlig i stort omfang at finde i, at man er bange for Folkebevægelsen mod EF.

Herom er at bemærke følgende:

Det er da sandsynligt, at den sløvgørelse, som EF-tilhængerne er svømmet hen i efter 2. oktober 1972, vil medføre, at en fælles-europæisk valgdag i første omgang vil gavne EF-modstanderpartierne. Det er imidlertid demokratiets vilkår. Reaktionen vil på længere sigt forhåbentlig blive, at meget store

dele af befolkningen bliver aktivt interesseret i at deltage i EF-valg for at kunne modvirke, at der opstår slagside til den ene eller anden side i landets repræsentation i EF-Parlamentet. Det er mindst betænkeligt, at denne udvikling får lejlighed til at finde sted i en periode, hvor EF-Parlamentets beføjelser er ret begrænsede. (Parlamentsvalgene gælder for femårige perioder).

Til nr. 16, 17 og 19.

Ændringsforslagene er en konsekvens af den under nr. 5 foreslåede ændring.

Til nr. 20.

Det må være rimeligt at anvende samme divisor som ved tildeling af kredsmandater i henhold til folketingsvalgloven (jfr. dennes § 42, stk. 2). Denne valgmetode er mere rimelig over for de mindre partier, mens anvendelsen af den d'Hondtske metode som i regeringsforslaget favoriserer de store partier.

Muligheden for valgforbund vil kun delvis kompensere for anvendelsen af d'Hondts metode, når der som her er tale om valg af et så begrænset antal mandater.

Til nr. 21.

Ligeegyldigt hvordan valgbarhedsbetingelserne fastlægges, vil det være en juridisk og ikke en politisk afgørelse at fastslå, om de valgte opfylder disse betingelser eller ej. Det er særdeles uheldigt at henlægge en sådan afgørelse til et politisk forum, hvis flertal ofte vil være farvet af, om den pågældende afgørelse gavner eller skader hans eller hendes parti.

Reglerne i §§ 27 og 28 forventes af højesteret praktiseret sådan, at et stort antal dommere deltager i sagsbehandlingen, at denne fremskyndes, at alle, der anser sig som parter, får adgang til at udtale sig i sædvanlig procedures form, eventuelt ved en af dem selv valgt talsmand, og at dommene inderholder fyldige begrundelser til vejledning for indenrigsministeriets arbejde ved senere valg.

Til nr. 22.

Ændringsforslaget tjener til i lovsform at fastslå, hvad regeringen selv erkender, jfr. ministerens skriftlige fremsættelse, at der ikke i og med loven om de direkte valg over-

føres øget kompetence til Europa-Parlamentet.

Ændringsforslaget er således en selvfølge og burde allerede være indeholdt i regerin-

gens lovforslag. Ændringsforslaget svarer i øvrigt til den franske nationalforsamlings forudsætninger for godkendelsen af de direkte valg til Europa-Parlamentet.

Erik Andersen (S). Karen Dahlerup Andersen (S). Erling Dinesen (S).

Erik Holst (S), næstformand. Risgaard Knudsen (S). Erling Olsen (S).

Niels Helveg Petersen (RV). Arne Christiansen (V), formand. Kofoed (V). Stetter (KF).

Bollmann (CD). Honoré (KrF). Glistrup (FP). Erlendsson (FP).

Ib Christensen (DR). Gert Petersen (SF). Ib Nørhønd (DKP).

Partiet VS var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.